

Bilag 5.

Den 14. september 1965.

Skitse til skattereform, forelagt af socialistisk folkeparti.

På nuværende stadi af forhandlingerne om regeringens forslag til lov om almindelig omsætningsafgift ønsker socialistisk folkepartis folketingsgruppe at fremlægge sit syn på skattepolitikken som helhed samt at skitsere den efter partiets mening påtrængende nødvendige skattereform.

Forhandlingerne om indførelse af en såkaldt merværdiafgift er blevet kædet sammen med overvejelser om nødvendigheden af en skattereform samt om dennes indhold og vejene dertil. Udgangspunktet var imidlertid, at der må skaffes dækning for statens stigende udgiftsbehov, samt at der må bringes den rette balance mellem produktion og forbrug for at sikre stadig økonomisk fremgang og at undgå inflation med valutakrise og arbejdsløshed. At man som middel hertil valgte at foreslå forbrugsbeskatningen forøget, skyldes dels faktiske, dels politiske vanskeligheder ved at forøge den direkte beskatnings provenu samt ønsket om i skattelovgivningen at indføje en almindelig skat eller afgift, der ville være særlig egnet til i givet fald også at kunne anvendes konjunkturregulering.

Det progressive princip.

Det fastslåede princip i dansk skattelovgivning har været og er fortsat, at beskatningen skal være progressiv, d. v. s. at staten skal sikre en vis indkomstudligning mellem rig og fattig, derved at større indkomster beskattes forholdsvis højere end mindre indkomster. Derfor blev indkomstskatteskalaen gjort ret stærkt progressiv. Princippet er fastholdt også efter proportionalskattens indførelse, idet der i denne er indbygget en vis progression, som derpå stiger med marginalskatten. Forbrugsbeskatningen er i sin begyndelse søgt tillempt det progressive princip, idet den særlig tog sigte på luksusforbruget.

Det desværre ufuldstændige materiale, der er til rådighed, og som er fremkommet ved folketingsudvalgets spørgsmål¹⁾, indicerer imid-

lertid, at den samlede skatte- og afgiftsbyrdes fordeling på de forskellige indkomstgrupper nu er sådan, at der kun i beskedent omfang er tale om en progressiv beskatning. De statistiske oplysninger tyder på, at der kun er ringe forskel på den procent af bruttoindkomsten, der svares i skatter og afgifter til det offentlige, hvad enten indkomsten er lav eller høj.

Forbrugsbeskatningens virkning.

Progressionens formindskelse er i ret høj grad forårsaget af de indirekte skatters eller forbrugsskatternes vækst, som kan aflæses af statens indtægtsbudget, som det har udviklet sig fra 1920 og til i dag. Det samlede provenu af forbrugsskatterne overstiger nu betydeligt provenuet af indkomst- og formuebeskatningen. Forbrugsskatter vender efter sagens natur den tunge ende nedad, hvilket også understreges ved de konkrete oplysninger, folketingsudvalget har modtaget. Forbrugsskatterne er ikke mere luksusskatter, og dette sammen med forskydningen i befolkningens indkomstforhold og forbrugsvaner har gjort denne del af beskatningen i høj grad degressiv. I jo højere grad det offentlige skaffer sig dækning for sit udgiftsbehov ved hjælp af forbrugsskatter, opvejes indkomstbeskatningens progressivitet, og denne udvikling forstærkes, hvis man samtidig nedsætter indkomstskatterne.

Fradragsjungen i indkomstbeskatningen.

Indkomstskattens progression er imidlertid blevet formindsket gennem den skete indkomstudvikling, som sammen med skatteskalaer, der har rod i tidligere tiders indkomstforhold, har bevirket, at der nu i modsætning til tidligere svares mærkbare skattebeløb af beskedne lønmodtager-indkomster. I endnu højere grad er dette imidlertid sket gennem de mange ændringer i og tilføjelser til ligningslov og udskrivningslov, ikke mindst gennem eksistensen og indførelsen af en jungle af fradragsregler og -muligheder.

¹⁾ Jfr. bilag 1, besvarelsen af spørgsmål 10-13 og 16.